

[Ib Thyragod.]

skaderamte frugtavlere og landmænd, og som samtidig ikke skaber præjudikat for fremtiden og navnlig ikke på nogen måde animerer andre til at undlade at forsikre i en lignende situation.

Vi hørte landbrugsministeren redegøre for de problemer, som har foreligget inden for området, både det problem, som skyldes de lokale selskabers særlige situation, og det andet, som skyldes, at der ikke har været tale om forsikring for en række af dem, som her er ramt af haglskaden. Disse problemer bør løses, og vi mener inden for venstres folketingsgruppe, at den bedste måde at løse dem på, specielt for den gruppe, som omfattes af lovforslaget, må være en form for statsgaranti for lån til markedsrente, og vi vil gerne i udvalget arbejde for at skabe enighed også med regeringen om gennemførelse af en sådan lovgivning.

Stinus: Der findes blandt medlemmer af det radikale venstres folketingsgruppe en vis principiel betænkelighed ved forslaget om statslån til haglskaderamte frugtavlere og gartnere og landmænd, som det her foreligger. Jeg finder det rigtigt at gøre opmærksom på denne betænkelighed, som først og fremmest skyldes de konsekvenser, en hjælp som den foreslåede kan få for eventuelle fremtidige skader af lignende karakter.

Betænkeligheden skyldes også afgørelser i negativ retning, som tidligere er truffet i lignende tilfælde. Der er bl. a. blevet nævnt et afslag på ønske om erstatning af statskassen for udbedring af skader efter en skypumpe over Holstebroegnen i 1962. Afslaget dengang blev bl. a. begrundet med, at en stor del af skaderne vedrørte forhold, der traditionelt forsikres, eller sagt på en anden måde: der kunne have været forsikret. Afslaget dengang blev også begrundet med hensynet til konsekvenserne.

De to tilfælde, skypumpeskaderne over Holstebroegnen i februar 1962 og haglskaderne over Møn, Bogø og Nordfalster i juni 1967, har det fælles, at der begge gange var tale om, hvad man reelt kan kalde naturkatastrofer, måske ikke naturkatastrofer af en rækkevidde som de udenlandske naturkatastrofer, vi har lært at kende gennem dagspressen og TV, natur-

katastrofer, som rammer i titusindvis af mennesker, men dog naturkatastrofer, der for den enkelte ramte mænbo eller falstring betyder akkurat det samme som for den katastroferamte i en hvilken som helst del af verden. Naturkatastrofer behøver jo ikke at være noget, som bare hører udlandet til.

Hjælp af statskassen i anledning af naturkatastrofen på Holstebroegnen i 1962 blev altså afslået. Man kan da spørge, om konsekvensen så ikke må være, at hjælp i anledning af naturkatastrofen over Møn og Bogø i juni 1967 også afslås. Svaret må formentlig blive jo, hvis man i alle henseender umiddelbart kunne sammenligne følgerne af de to katastrofer, men dette lader sig ikke gøre. Ved skypumpen i 1962 var der tale om, hvad vi kan kalde formueskader, bygningsskader, mens der i juni 1967 var tale om indkomstskader. For mange landmænd og gartnere var det simpelt hen hele årets indtægtsmulighed, der forsvandt, da roebladene knustes af hagl så store som dueæg, og frø og korn blev knækket.

De kunne have forsikret, siges der. Ja, det er rigtigt, og her kommer de principielle betæneligheder også ind. Nogle, ja, de fleste af de haglskadede landmænd havde jo forsikret, havde deres ting i orden, og nu kan man ikke, hævdes det, belønne de landmænd, som ikke havde forsikringen i orden, ved at give dem særlig gunstige lånemuligheder. Derigennem ville man ødelægge al fremtidig haglskadeforsikring. Hvorfor vil de gartnere og landmænd, der hvert år betaler deres præmie for haglskadeforsikring, se på en sådan lånemulighed, spørger man.

Der er ingen tvivl om, at der kan opregnes mange principielle betæneligheder, men man kan jo også stille det spørgsmål, om vi ikke har råd til, også når det gælder naturkatastrofer i vort eget land, at se lidt bort fra det principielle og måske hæfte os lidt mere ved, hvad man med et banalt udtryk kunne kalde de menneskelige aspekter i en ulykke som den her omtalte. Jeg tror, at vi har råd til at hjælpe, ikke på en sådan måde, at de mennesker, som vitterlig ikke havde deres forsikringer i orden, holdes hundrede procent skadesløse, men simpelt hen sådan, at de hårdst ramte får mulighed for at komme i gang igen. Naturligvis skal det koste noget, at man ikke har sin forsikring i orden, derfor går forslaget jo også